

TONI CRUANYES, director en funcions

SALVADOR COT, director d'edicions

DAVID GONZÁLEZ, LLUÍS MARTÍNEZ,
JOSEP PLAYÀ, subdirectors

SECCIONS:
JOAN ARMENGOL [Economia]; IGNASI ARAGAY,
ANDREU GOMILA [Cultura i Espectacles]; ALBERT

BALANZÀ [Política]; TONI BROSA [Esports];
DAVID CAMINADA [Opinió]; MANEL CASTILLA [Disseny];
SANTI GONZÁLEZ [Món]; PEPA MASÓ, CARLES SABATÉ
[Societat i Barcelona]; OSCAR MONTFERRER [Comunicació];
ALBERT PLA [Edició]; MONTSERRAT RIUS [Documentació];
ROBERT RAMOS [Fotografia]
Delegada a Madrid: MONTSE OLIVA
AVUI.CAT: SILVIA BARROSO

VICENT SANCHIS, president del Consell Editorial

REDACCIÓ I SEU SOCIAL:
Enric Granados, 84 - 08008 Barcelona
DELEGACIÓ A MADRID:
Carrera de San Jerónimo, 15-17 - 28014 Madrid
Tel.: 91 454 72 66 - Adreça electrònica: madrid@avui.cat
CENTRALETA Tel.: 93 316 39 00 - Fax: 93 316 39 36
DISTRIBUCIÓ Tel.: 93 316 39 16 - Fax: 93 316 39 15
ADREÇA INTERNET: http://www.avui.cat
SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT Tel.: 902 884 252 - Fax: 93 316 39 15

SUBSCRIPCIONS: DYRSA Pere IV, 467 Barcelona. Tel.: 902 884 252

PUBLICITAT: CORPORACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ, S.L.
JORDI GÁLVEZ, DAVID ABAD I EVA HERNÁNDEZ. Coordinació: AMPARO MADRAMANY, Enric Granados, 84. 08008 Barcelona.
Tel.: 93 316 39 04 - Fax.: 93 445 81 93 - Adreça electrònica: publicitat@avui.cat

IMPRESSIÓ: Gráficas de Prensa Diaria. DL: B20.249-1976 DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD.
A efectos del que preveu l'article 32.1, paràgraf segon de la LPI, Corporació Catalana de Comunicació S.L. s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat de fer ressenyes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense comptar amb l'autorització prèvia de Corporació Catalana de Comunicació S.L.

Francesc Claret



Director adjunt de l'Oficina de la Comissaria General, UNRWA



EN DIRECTE

El foc dels avis

David Bueno

Professor i investigador de genètica de la UB



Una experiència personal molt gratificadora és endin-sar-se en altres cultures, per pensar i aprendre. Aquests dies, a recer d'una duna, uns tuaregs han compartit amb la meua família el seu te i la seva cultura, a la vora del foc. Per als humans, el foc, que fou domesticat fa 450.000 anys pels *Homo erectus*, no ha estat només un mitjà de coure aliments, sinó un nucli aglutinador de l'activitat social i cultural, cabdals per a la supervivència de la nostra espècie. Les primeres mostres de pensament simbòlic en són coetànies, i probablement fou al voltant d'una foguera on va néixer l'entranyable tradició del conte, amb el desenvolupament del llenguatge. És al seu costat on ens imaginem els avis explicant històries, una manera molt íntima de transmetre la cultura pròpia. I és que els humans, a banda de ser l'única espècie que controla el foc, també som l'única que pot gaudir d'avis amb tot el sentit de la paraula. Fa unes setmanes va morir el meu avi, als 99 anys, i sóc plenament conscient de la cultura que n'he heretat. Uns mesos abans li havien dit que era el subscritor de més edat de l'AVUI, diari insígnia de la cultura catalana que llegí des del primer número i fins al dia abans de la seva mort. De focs potser ja no en fem gaires. Per això cal que aprofitem el caliu dels avis i d'expressions col·lectives com la festa de Sant Jordi per atiar el foc de la nostra cultura i gaudir-la, i per reflexionar sobre la importància de transmetre-la. Els humans som una complexa amalgama de biologia i cultura, en constant interdependència.

Drets humans a Gaza

Aquest any, l'UNRWA, l'Agència de les Nacions Unides per als Refugiats Palestins, commemora el seu 60è aniversari. El poble palestí també rememora els 60 anys de la Nakba, el desastre. I fa sis dècades que la Declaració Universal dels Drets Humans va ser adoptada per l'Organització de les Nacions Unides. Són els mateixos anys que fa que es neguen els drets més bàsics al grup més nombros de refugiats i que fa més temps que viu en condició de refugiat.

SEGONS LA DECLARACIÓ, TOTS ELS ÈSSERS humans neixen lliures i iguals en dignitat i en drets sense cap distinció basada en l'estatut polític, jurídic o internacional del país o del territori al qual pertanyin. Tota persona té dret a la vida, a la llibertat i a la seva seguretat i ningú no serà sotmès a tortures ni a penes o tractes cruels, inhumans o degradants. Tota persona té dret a sortir de qualsevol país, àdhuc el propi, i a retornar-hi. Israelians, jueus, àrabs o palestins tenen el dret de viure en pau i en seguretat dins les seves fronteres.

TANMATEIX, LA INEXORABLE REALITAT s'imposa. L'estrangulació de Gaza, el mur il·legal a Cisjordània, la demolició sistemàtica de cases, l'expansió de les colònies, el bloqueig econòmic i social i la misèria provocada per anys de discriminació violen la lletra i l'esperit de la Declaració. 1.300 morts, entre els quals més de 400 infants, i més de 5.000 ferits durant la recent ofensiva israeliana a Gaza, en són testimoni.

EL DRET INTERNACIONAL HUMANITARI OBLIGA totes les parts a assegurar la protecció de la població civil durant els conflictes, respectar les infraestructures civils i adequar les seves accions i l'ús de la força d'acord amb les normes internacionals. Durant 23 dies de bombardejos per terra, mar i aire, a la població de Gaza li va ser negat el dret fonamental de poder fugir del conflicte i refugiar-se en lloc segur o sota la bande-

“A Gaza, la gent s'ha acostumat, poc o molt, a viure sense llum, sense aigua ni menjar. Els refugiats palestins també s'estan habituant a veure com el futur dels seus fills i filles s'assembla cada vegada més a una condemna per a tota la vida”



SALVADOR ANTON

ra de Nacions Unides. 500 fabricues, 20.000 cases, 15 hospitals, 41 centres de salut primària, 37 escoles, el centre internacional de premsa, i l'oficina i magatzem principal de l'UNRWA van ser destrossats o danyats seriosament. Combois humanitaris que havien estat pactats prèviament amb l'exèrcit israelià van ser atacats per aquest mateix exèrcit. La central elèctrica ha deixat de funcionar per falta de petroli. Les aigües residuals no es poden tractar i contaminen la costa, l'única zona on es permet pescar a la flota pesquera palestina.

EL COMERÇ I L'ACTIVITAT INDUSTRIAL HAN desaparegut; sense poder importar o exportar cap producte, la gran majoria del poble de Gaza depèn de l'ajut internacional. Paper, llapis, pasta o sucs de fruites són potencialment perillosos per a la seguretat d'Israel, que en veta l'entrada a la franja. Sense reserves d'aliments, de petroli ni de medicines a causa de les restriccions israelianes durant els últims mesos, fer front a les necessitats humanitàries durant la guerra ha estat una tasca difícil i encara a hores d'ara s'han de complir les promeses del govern israelià d'aixecar el bloqueig i de permetre l'entrada d'ajut humanitari per iniciar la reconstrucció.

A GAZA, LA GENT S'HA ACOSTUMAT, POC O MOLT, a viure sense llum, sense aigua ni menjar. Malauradament els refugiats palestins també s'estan habituant a veure com el futur dels seus fills i filles s'assembla cada vegada més a una condemna per a tota la vida, tot i que tothom té dret a igual protecció contra qualsevol discriminació que violi la Declaració. Tota persona té dret a un ordre social i internacional en què els drets i llibertats proclamats per la Declaració puguin ser plenament efectius. Tot membre de Nacions Unides, incloent-hi Israel, té l'obligació de respectar la Carta i les normes internacionals. La impunitat no és un dret. Tancar els ulls davant les violacions i la negació dels drets fonamentals, tampoc.

Caminar en companyia

Teresa Pàmies

Espectadora



Amb el seu darrer viatge a peu Josep Maria Espinàs es proposava explorar l'horta murciana i no la va trobar. Com a lectora, jo no ho he notat, però sí que m'hi ha faltat més presència dels

tres amics que l'acompanyaven en els viatges anteriors: la Isabel Martí, el Pau i el Sebastià. És cert que l'autor ho valora dedicant-li el llibre "perquè han fet confiança als meus anys", com s'explica a l'episodi significatiu a les pàgines 183-184, que commou com a exemple de compenetració de les tres generacions que formen l'equip d'exploradors, cadascun dels quals reprèn la funció dels viatges precedents. Espinàs

buscava l'horta murciana i no en trobava rastre, fins que en Sebastià—home del camp del Somontano—“ens fa veure que per aquí sí que hi ha horta, com ha de ser”. L'escriptor en fa la descripció precisa amb els canyissars, els pollaneres, els cards i un baladre florit identificats pel Sebastià, fins que “trobem un home que treballa en un hort”. Com en els llibres anteriors, al de Múrcia hi retrobem la Isabel, l'editora vo-

cacional no sols de l'obra d'Espinàs, com es pot veure en els catàlegs de La Campana, sinó també de la sèrie *A peu per...* Com a membre de l'equip de realització mereix menció especial. És la mirada femenina que veu el que no capten els seus companys de singladura. Al darrer capítol en tenim un exemple fascinant: quan Espinàs intenta descriure una escena presenciada a la sala de ball del balneari

d'Archena, on, sobre una pista que reproduceix un quadril·later d'escacs, una senyora balla sola, el narrador no acaba de trobar les paraules per descriure l'espectacle, però “la Isabel m'ho ha fet veure: sempre té la mà dreta una mica endavant com si agafés la cintura d'algú. El cap lleugerament inclinat, com si des-cansés en l'acollidora espatlla d'un ballador invisible”. La Isabel tenia raó, la dona no ballava sola.